

Pismo profesoru Ljubičiću

Poštovani Prof. dr. sc. Neven Ljubičić, ministar zdravstva i socijalne skrbi,

I.

Gospodine Profesore, Vi ste prvi ministar zdravstva u čijem su mandatu i uz značajno osobno rukovođenje postavljeni temelji cjelovitog nacionalnog programa preventivne medicine i zdravlja u Hrvatskoj.

Ovu ocjenu dajem kao glavni urednik Hrvatskog časopisa za javno zdravstvo. HČJZ time ujedno i uvodi ocjenu kvalitete nacionalne politike preventivne medicine i zdravlja, tokom i nakon mandata svakog ministra zdravstva.

Istovremeno, pozivam na raspravu o iznesenoj ocjeni i uopće hrvatskoj politici preventive i zdravlja, Vas, ugledne stručnjake, zdravstvene radnike i svih koji se zalažu za hrvatsko zdravlje.

HČJZ jeste i bit će otvoreni forum narodnog zdravlja.

II.

Gospodine Ministre:

- Naslijedili smo hrvatsku tradiciju zdravlja, Dubrovnika, franjevac a i Andrije Štampara. S njom je povezan početak stručnog preventivnog i socijalnog zdravstva - karantene i zdravstva kao djela državne politike i odgovornosti; sudjelovanja i odgovornosti cijeloga naroda za vlastito zdravlje; svjetskog osnivanja zdravstvene organizacije i definiranja zdravlja - uz ljudska prava jednog od najvrednijih socijalnih stavova prošlog stoljeća «prava»;
- Suvremena Hrvatska država i obrana ostvarene su i uz izvanredan doprinos zdravstvenih radnika i zdravstva, brige za prognane i izbjegle, humanitarnog rada, zalaganja za oslobađanje i prava zarobljenih i pronalaženje nestalih – sve do svjetskog pokretanja sprečavanja genocida i predlaganja bitnog unapređenja humanitarnog rada;
- U Hrvatskoj već dvadeset godine djeluje pokret zdravlja «Zdravi grad», koji će iduće godine ponovno (prvi ikada) biti domaćin evropske konferencije zdravih gradova;
- U Hrvatskoj smo kao dio zalaganja za preventivnu medicinu i unapređenje zdravlja u 21. stoljeću održali I. hrvatski kongres za preventivnu medicinu i unapređenje zdravlja. Na njemu je usvojen povelja javnog zdravstva, donesena odluka o osnivanju Hrvatskog časopisa za javno zdravstvo i istaknuta važnost zdravlja u stručnoj a isto tako i civilnoj i državnoj politici;
- Hrvatski zavod za javno zdravstvo je sudjelovao i jedan je od osnivača Međunarodnog (svjetskog) udruženja za javno zdravstvo;
- HČJZ je u tri godine svog izlaženja pokazao viziju, potrebu i snagu narodnog zdravlja u Hrvatskoj. Izdano je 12 brojeva, sa oko tisuću radova koje su ostvarili više stotina autora raznih struka iz cijele Hrvatske. Ovo je prvi časopis o narodnom zdravlju nakon smrti Dr. Štampara, i prvi časopis na Internetu. Dnevno ga posjećuje između 800 i 1000 korisnika;
- U Hrvatskoj je pokrenut i nacionalni program podrške transplantaciji, zaklade «Ana Rukavina» i znanstveni projekt – hrvatska zdravstvena anketa, sprečavanje kardiovaskularnih rizika (Škole Narodnog Zdravlja);

- Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, i Vi osobno, pokrenulo je niz programa danas vodećih pitanja preventivne medicine: Nacionalne programe raka dojke, debelog crijeva, grlića maternice i prostate; zaštite od šećerne bolesti, sprečavanja prekomjerne tjelesne težine, dojenja i unapređenja zdravlja.
- Želim podsjetiti i pozdraviti početke ovih prodora preventivne medicine - programom pregleda starijih osoba;
- Istaknuli ste da «dobro organiziran i kvalitetno vođen program (ranog otkrivanja debelog crijeva) u Republici Hrvatskoj, uz osiguranje kontrole kvalitete svakog pojedinog segmenta (pozivanje na pregled i veliki postotak odaziva, postupak dijagnosticiranja, kliničko i epidemiološko praćenje) te uz snažnu političku i financijsku potporu, zasigurno će rezultirati ostvarivanjem zadanih ciljeva»;
- Osnovan je nacionalni institut za mentalno zdravlje;
- U Hrvatskoj su postavljeni temelji za provođenje sustavne nacionalne politika preventive i unapređenja zdravlja, na svim područjima.

III.

U razdoblju koje je pred nama, treba očuvati i unaprijediti ostvareno, ali i potaći nove mogućnosti i potrebe.

Bitno je pokrenuti demografsko zdravlje (održavanjem broja i ravnopravnosti stanovnika, podrškom obitelji, ravnomjernijim rasporedom stanovnika i potporom zdravlju i socijalnom sudjelovanju starijih); jačanjem ekološkog i sanitarnog djelovanja; sazvati II Kongres Preventivne medicine i unapređenja zdravlja; značajno ojačati medijsko i informatičko zalaganje za zdravlje.

Jedna od bitnih potreba je i izrada udžbenika-priručnika preventivne medicine, koji će prikazivati i omogućiti stvarno provođenje prioriteta preventivnog rada, a znanje iz kojeg će se prenositi na svim medicinskim i srodnim fakultetima, zastupnicima i u hrvatskoj javnosti.

Gospodine Ministre predlažem da postanete nosilac ovog projekta i prvi urednik «Hrvatske preventivne medicine».

Profesore dr. sc. Neven Ljubičić, Hrvatski časopis za javno zdravstvo je u potpunosti otvoren za nastavak vašeg djelovanja.

S poštovanjem,

Prof. dr. sc. Slobodan Lang FRCP

Glavni urednik, Hrvatskog časopisa za javno zdravstvo

U Zagrebu, 7. siječnja 2008. godine.